

gemeente

Zoetermeer

Omnibussenquête 2012

deelrapport

Persoonlijke gegevens

O&S

Onderzoek & Statistiek

OMNIBUSENQUÊTE 2012
deelrapport
PERSOONLIJKE GEGEVENS

Zoetermeer, 26 maart 2013

Gemeente Zoetermeer
Directie Bedrijfsvoering
Afdeling Facilitair Bedrijf
Onderzoek & Statistiek
Aad Kalisvaart

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
1. INLEIDING	1
2. INDIVIDUEN	3
2.1 Leeftijd en geslacht	3
2.2 Wijk en buurt	4
2.3 Opleidingsniveau	5
2.4 Verrichten van betaald werk	6
2.5 Persoonlijke situatie	7
2.6 Het huishouden waartoe men behoort	7
2.7 Inkomen van het huishouden waartoe men behoort	9
2.8 Etniciteit	10
2.9 Enkele relaties tussen de kenmerken	10
3. HUISHOUDENS	13
3.1 Type en grootte van het huishouden	13
3.2 Leeftijd van de representant	14
3.3 Wijk en buurt	14
3.4 Inkomen	15
3.5 Enkele relaties tussen de kenmerken	16
BIJLAGEN	19

1. INLEIDING

In het najaar van 2012 heeft de sector Onderzoek & Statistiek onder de Zoetermeerse bevolking de 'Omnibusenquête 2012' gehouden. Belangrijkste kenmerk van zo'n omnibus-enquête is dat er over meerdere onderwerpen vragen worden gesteld.

Dit rapport bevat de uitkomsten over het onderwerp 'persoonlijke gegevens'.

Omdat het totale aantal vragen voor de omnibusenquête te groot was voor één formulier, is het onderzoek in drieën gesplitst. In plaats van één zijn er daarom drie steekproeven getrokken van elk 2.000 Zoetermeesters van 18 jaar en ouder (en niet woonachtig in een 'bijzonder woongebouw' of in een woonwagen). Waarbij er voor is gezorgd dat niemand in meer dan één van de drie steekproeven kon vallen.

De door opdrachtgevers aangedragen vragen zijn verdeeld over drie vragenformulieren: een wit, een geel en een groen. Alleen de vragen over de persoonlijke gegevens (zie bijlage 1) zijn in elk van de drie formulieren opgenomen. Die vragen zijn door 3.573 personen ingevuld, zodat de respons voor dit onderwerp 60% bedraagt. Meer informatie over de onderzoeksopzet, de respons en de generaliseerbaarheid van de uitkomsten kunt u vinden in de bijlagen 2 en 3.

Met betrekking tot de achtergrond van de respondenten zijn in de omnibusenquête over de volgende elf kenmerken vragen gesteld:

- geslacht;
- leeftijd;
- samenstelling van het huishouden waartoe men behoort;
- grootte van het huishouden waartoe men behoort;
- de plaats die men inneemt in het huishouden;
- opleidingsniveau;
- aantal uren dat men betaald werk verricht;
- persoonlijke situatie (werkzaam, student, AOW'er, etc.);
- inkomen van het huishouden waartoe men behoort;
- aantal leden van het huishouden dat een inkomen heeft;
- etniciteit.

Daarnaast is van de meeste respondenten ook nog bekend in welke wijk, buurt en subbuurt ze wonen. In tegenstelling tot de andere achtergrondkenmerken zijn deze geografische gegevens niet gebaseerd op de enquêtevragen maar ontleend aan de bevolkingsadministratie.

De omnibusenquête is een onderzoek onder individuen. Voor enkele van de achtergrondvariabelen (met name het huishoudensinkomen en het type huishouden) geldt dat de uitkomsten ook (of vooral) interessant zijn als ze op huishoudensniveau worden gepresenteerd. Dit wordt in dit rapport dan ook gedaan. Daarvoor was het echter wel nodig uit het personenbestand tevens een huishoudensbestand af te leiden. Deze mogelijkheid bestond omdat aan de respondenten o.a. is gevraagd hoe het huishouden waartoe ze behoren is samengesteld en welke plaats zij zelf in dat huishouden innemen. De toegepaste procedure, die uit twee onderdelen bestaat (een selectie van bepaalde respondenten gevolgd door een 'weging' van hun antwoorden), is in bijlage 4 beschreven.

Het verslag is bedoeld als documentatie van de achtergronden van de respondenten. De resultaten van de analyses zijn dan ook voornamelijk in tabelvorm weergegeven. De begeleidende tekst is tot het minimum beperkt gebleven.

De uitkomsten op individueel niveau staan in hoofdstuk 2, die op huishoudensniveau in hoofdstuk 3. Wat de laatste betreft is de volgende waarschuwing op z'n plaats: de absolute aantallen respondenten die in de tabellen van dat hoofdstuk zijn opgenomen kunnen niet worden gebruikt voor het berekenen van zogenaamde nauwkeurigheidintervallen. Dit is een onvermijdelijk gevolg van de manier waarop uit het personenbestand een huishoudensbe-

stand is afgeleid. Mocht u overigens niet bekend zijn met de term 'nauwkeurighedsinterval', dan kunt u bijlage 3 raadplegen.

2. INDIVIDUEN

De tabellen in dit hoofdstuk bevatten de uitkomsten van de enquête op individueel niveau.

2.1 Leeftijd en geslacht

Tabel 2.1 geeft de leeftijdssamenstelling van de respondenten in vijfjaarsklassen. Het betreft de leeftijd die door de respondenten zelf is opgegeven (deze wijkt wel eens af van die volgens de bevolkingsboekhouding). De gemiddelde leeftijd is 51 jaar.

Tabel 2.2 bevat een verdeling in vijf leeftijdscategorieën.

Tabel 2.1 Respondenten naar leeftijd, absoluut en in %.

Leeftijd	Absoluut	In %
18-19	46	1,3
20-24	161	4,6
25-29	176	5,1
30-34	235	6,7
35-39	245	7,0
40-44	327	9,4
45-49	383	11,0
50-54	412	11,8
55-59	425	12,2
60-64	428	12,3
65-69	271	7,8
70-74	158	4,5
75-79	97	2,8
80-84	80	2,3
85-89	29	0,8
90-94	9	0,3
95-99	1	0,0
Subtotaal	3.483	100,0
Geen antwoord	90	
Totaal	3.573	

Tabel 2.2 Respondenten naar leeftijd, absoluut en in %.

Leeftijd	Absoluut	In %
18-29	383	11,0
30-39	480	13,8
40-49	710	20,4
50-64	1.265	36,3
65+	645	18,5
Subtotaal	3.483	100,0
Geen antwoord	90	
Totaal	3.573	

Tabel 2.3 geeft aan hoe de respondenten zijn verdeeld naar geslacht.

Tabel 2.3 Respondenten naar geslacht, absoluut en in %.

Geslacht	Absoluut	In %
Man	1.589	45,2
Vrouw	1.929	54,8
Subtotaal	3.518	100,0
Geen antwoord	55	
Totaal	3.573	

2.2 Wijk en buurt

De twee tabellen in deze paragraaf geven de verdeling van de respondenten over de wijken respectievelijk de buurten van Zoetermeer.

Tabel 2.4 Respondenten naar woonwijk, absoluut en in %.

Wijk *)	Absoluut	In %
Centrum	515	15,2
Meerzicht	372	11,0
Buytenwegh de Leyens	568	16,8
Seghwaert	484	14,3
Noordhove	242	7,2
Rokkeveen	633	18,7
Oosterheem	545	16,1
Industriegebied	12	,4
Buitengebied	10	,3
Subtotaal	3.381	100,0
Onbekend	192	
Totaal	3.573	

*) De tabel telt negen van de tien Zoetermeerse wijken. In één wijk (Hoofdwegen) woont geen van de betreffende (3.381) respondenten.

Tabel 2.5 Respondenten naar woonbuurt, absoluut en in %.

Buurt *)	Absoluut	In %
Dorp	133	3,9
Stadscentrum	101	3,0
Palenstein	143	4,2
Driemanspolder	138	4,1
Meerzicht-West	250	7,4
Meerzicht-Oost	122	3,6
Buytenwegh	260	7,7
De leyens	308	9,1
Seghwaert-Zuid-West	215	6,4
Seghwaert-Noord-Oost	269	8,0
Noordhove-West	84	2,5
Noordhove-Oost	158	4,7
Rokkeveen-West	271	8,0
Rokkeveen-Oost	362	10,7
Oosterheem-Zuid-West	145	4,3
Oosterheem-Noord-Oost	400	11,8
Rokkehage c.a.	4	,1
Lansinghage c.a.	4	,1
Hoornerhage c.a.	4	,1
Westerpark c.a.	2	,1
Buitengebied-West	4	,1
Meerpolder	4	,1
Subtotaal	3.381	100,0
Onbekend	192	
Totaal	3.573	

*) De tabel telt slechts 22 van de 35 Zoetermeerse buurten. In de overige 13 buurten woont geen van de betreffende (3.381) respondenten.

2.3 Opleidingsniveau

Tabel 2.6 geeft aan hoe de respondenten over acht verschillende opleidingsniveaus zijn verdeeld. In tabel 2.7 zijn deze samengevat tot drie niveaus.

Tabel 2.6 Respondenten naar opleidingsniveau (=hoogst voltooide opleiding), absoluut en in %.

Opleidingsniveau	Absoluut	In %
<u>LAAG:</u>		
-Geen	25	0,8
-Lager algemeen onderwijs (lagere school, basisschool)	125	3,8
-Middelbaar algemeen onderwijs (bijv. MULO, MAVO, VGLO, VMBO-T)	751	22,6
-Lager beroepsonderwijs (bijv. LEAO, LTS, LHNO, LAS, VMBO)	157	4,7
<u>MIDDEN:</u>		
-Hoger algemeen onderwijs (bijv. HBS, VWO, MMS, HAVO)	439	13,2
-Middelbaar beroepsonderwijs (bijv. MEAO, MTS, MHNO)	731	22,0
<u>HOOG:</u>		
-Hoger beroepsonderwijs (bijv. HEAO, HTS, MO-A)	809	24,4
-Wetenschappelijk onderwijs	280	8,4
Subtotaal	3.317	100,0
Onbekend	256	
Totaal	3.573	

Tabel 2.7 Respondenten naar opleidingsniveau (=hoogst voltooide opleiding), absoluut en in %.

Opleidingsniveau *)	Absoluut	In %
Laag	1.058	31,9
Midden	1.170	35,3
Hoog	1.089	32,8
Subtotaal	3.317	100,0
Onbekend	256	
Totaal	3.573	

*) Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus.

2.4 Verrichten van betaald werk

Van de respondenten verricht, volgens tabel 2.8, bijna twee derde momenteel (d.w.z. ten tijde van de enquête) betaald werk. Tabel 2.9 laat zien hoeveel uur per week die 'werkzame personen' gewoonlijk betaald werk verrichten.

Tabel 2.8 Respondenten naar het verrichten van betaald werk, absoluut en in %.

Verricht momenteel betaald werk?	Absoluut	In %
Ja	2.271	64,6
Nee	1.243	35,4
Subtotaal	3.514	100,0
Geen antwoord	59	
Totaal	3.573	

Tabel 2.9 Respondenten naar het aantal uur per week dat men betaald werk verricht, absoluut en in %.

-betreft alleen de respondenten die momenteel betaald werk verrichten.

Aantal uur per week dat men gewoonlijk betaald werk verricht	Absoluut	In %
20 of minder	400	18,3
21 t/m 39	1.062	48,5
40 of meer	729	33,3
Subtotaal	2.191	100,0
Onbekend	80	
Totaal	2.271	

Gemiddeld aantal: 32 uur

Minimum aantal: 1 uur

Maximum aantal: 80 uur

2.5 Persoonlijke situatie

Tabel 2.10 bevat de verdeling van de antwoorden op de vraag welke situatie de respondent het meest op zichzelf van toepassing acht.

Tabel 2.10 Respondenten naar de meest van toepassing zijnde situatie, absoluut en in %.

Meest van toepassing zijnde situatie	Absoluut	In %
Werkzaam in loondienst, eigen bedrijf of praktijk	2.108	61,3
Werkzoekende zonder werk	124	3,6
Student of scholier	128	3,7
Werkzaam in eigen huishouding	178	5,2
Gepensioneerd, AOW'er, VUT'er, rentenier	684	19,9
Arbeidsongeschikt of invalide	133	3,9
Verricht vrijwilligerswerk	60	1,7
Iets anders	22	,6
Subtotaal	3.437	100,0
Geen antwoord	136	
Totaal	3.573	

2.6 Het huishouden waartoe men behoort

Deze paragraaf gaat in op de antwoordverdelingen van enkele vragen die te maken hebben met het huishouden waartoe de respondent behoort. Allereerst het type huishouden. Uit tabel 2.11 blijkt o.a. dat iets meer dan 40% van de respondenten deel uitmaakt van een huishouden dat bestaat uit twee partners met één of meer kinderen.

Tabel 2.11 Respondenten naar het type huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

Type huishouden	Absoluut	In %
Alleenstaande	480	13,8
Twee partners, zonder kind(eren)	1.256	36,0
Twee partners, met kind(eren)	1.498	43,0
Eénoudergezin (=één volwassene met kind(eren))	245	7,0
Anders	7	,2
Subtotaal	3.486	100,0
Geen antwoord	87	
Totaal	3.573	

Tabel 2.12 laat zien welke plaats de respondent inneemt in het huishouden. Daaruit blijkt o.a. dat 39% één van de twee partners is in een huishouden dat bestaat uit twee partners met één of meer kinderen.

Tabel 2.12 Respondenten naar de plaats die men inneemt in het huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

Plaats in het huishouden	Absoluut	In %
Alleenstaande	480	13,9
Eén van de twee partners in een tweepartnerhuishouden zonder kind(eren)	1.256	36,3
Eén van de twee partners in een tweepartnerhuishouden met kind(eren)	1.336	38,6
Hoofd van een éénoudergezin	183	5,3
Kind in een tweepartnerhuishouden met kind(eren)	142	4,1
Kind in een éénoudergezin	57	1,6
Anders	7	,2
Subtotaal	3.461	100,0
Geen antwoord	112	
Totaal	3.573	

Tabel 2.13 geeft aan dat 40% van de respondenten deel uit maakt van een huishouden dat bestaat uit twee personen. Zij vormen daarmee de meest voorkomende categorie.

Tabel 2.13 Respondenten naar grootte van het huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

Aantal leden dat het huishouden telt	Absoluut	In %
Een	480	14,0
Twee	1.365	39,8
Drie	632	18,4
Vier	675	19,7
Vijf	205	6,0
Zes	53	1,5
Zeven	13	,4
Acht	2	,1
Negen	1	,0
Subtotaal	3.426	100,0
Geen antwoord	147	
Totaal	3.573	

2.7 Inkomen van het huishouden waartoe men behoort

Tabel 2.14 laat zien dat het merendeel van de respondenten deel uitmaakt van een huishouden waarvan twee leden een inkomen hebben.

Tabel 2.14 Respondenten naar het aantal personen met een inkomen in het huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

Aantal leden met een inkomen	Absoluut	In %
Een	1.048	30,7
Twee	2.037	59,6
Drie	240	7,0
Vier	73	2,1
Vijf	16	,5
Zes	1	,0
Subtotaal	3.415	100,0
Geen antwoord	158	
Totaal	3.573	

Tabel 2.15 laat zien hoe de frequentieverdeling is van het netto-maandinkomen van het huishouden waarvan de respondent deel uitmaakt.

Tabel 2.15 Respondenten naar het netto-inkomen van het huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

- betreft het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van het huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd.
- betreft niet meer dan een ruwe schatting van de respondent.
- vakantiegeld en onregelmatige toeslagen zijn niet meegerekend.

Netto-maandinkomen	Absoluut	In %
< € 501,-	12	,4
€ 501,- t/m € 1.000,-	123	4,3
€ 1.001,- t/m € 1.500,-	284	9,9
€ 1.501,- t/m € 2.000,-	372	13,0
€ 2.001,- t/m € 2.500,-	425	14,9
€ 2.501,- t/m € 3.000,-	432	15,1
€ 3.001,- t/m € 3.500,-	398	13,9
€ 3.501,- t/m € 4.000,-	298	10,4
> € 4.000,-	512	17,9
Subtotaal	2.856	100,0
Weet niet	475	
Geen antwoord	242	
Totaal	3.576	

Tabel 2.16 geeft de inkomensverdeling nogmaals maar nu zijn de negen klassen van tabel 2.15 samengenomen tot drie klassen.

Tabel 2.16 Respondenten naar het netto-inkomen van het huishouden waartoe men behoort, absoluut en in %.

- betreft het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van het huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd.
- betreft niet meer dan een ruwe schatting van de respondent.
- vakantiegeld en onregelmatige toeslagen zijn niet meegerekend.

Netto-maandinkomen	Absoluut	In %
< € 2.001,-	791	27,7
€ 2.001,- t/m € 3.000,-	857	30,0
> € 3.000,-	1.208	42,3
Subtotaal	2.856	100,0
Weet niet	475	
Geen antwoord	242	
Totaal	3.573	

2.8 Etniciteit

Tabel 2.17 laat zien dat 9% van de respondenten zich (vooral) tot één van de niet-Nederlandse bevolkingsgroepen rekent.

Tabel 2.17 Respondenten naar etniciteit, absoluut en in %.

De bevolkingsgroep waartoe respondent zichzelf vooral rekent	Absoluut	In %
Nederlandse	3.180	91,1
Surinaamse	81	2,3
Antilliaanse/Arubaanse	29	0,8
Indonesische/Nederlands Indische	70	2,0
Andere	130	3,7
Subtotaal	3.490	100,0
Geen antwoord	83	
Totaal	3.573	

2.9 Enkele relaties tussen de kenmerken

In deze paragraaf worden, zonder begeleidend commentaar, enkele kruistabellen gepresenteerd waarin steeds twee kenmerken van de respondenten met elkaar in verband zijn gebracht.

Tabel 2.18 Respondenten: opleidingsniveau, naar leeftijd, in %.

Opleidingsniveau *)	Leeftijd					Totaal
	18-29	30-39	40-49	50-64	65+	
Laag	19,3	17,2	24,4	34,6	53,5	31,9
Midden	52,6	42,0	39,9	31,1	22,7	35,2
Hoog	28,2	40,9	35,7	34,3	23,8	33,0
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	348	460	689	1.200	600	3.277

*) Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus.

Tabel 2.19 Respondenten: opleidingsniveau, naar geslacht, in %.

Opleidingsniveau *)	Geslacht		Totaal
	Man	Vrouw	
Laag	26,0	36,7	31,9
Midden	35,8	34,7	35,2
Hoog	38,2	28,6	32,9
Totaal	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	1.499	1.794	3.293

*) Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus.

Tabel 2.20 Respondenten: het verrichten van betaald werk, naar leeftijd, in %.

Verricht momenteel betaald werk?	Leeftijd					Totaal
	18-29	30-39	40-49	50-64	65+	
Ja	75,5	86,5	85,6	71,5	5,5	64,7
Nee	24,5	13,5	14,4	28,5	94,5	35,3
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	379	474	706	1.258	636	3.453

Tabel 2.21 Respondenten: het aantal uur per week dat men betaald werk verricht, naar leeftijd, in %.

-betreft alleen de respondenten die momenteel betaald werk verrichten.

Aantal uur per week dat men gewoonlijk betaald werk verricht	Leeftijd				Totaal
	18-29	30-39	40-49	50+	
20 of minder	25,1	13,3	16,6	19,3	18,2
21 t/m 39	42,7	51,3	52,7	46,3	48,5
40 of meer	32,3	35,4	30,7	34,4	33,3
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	279	398	586	903	2.166

Tabel 2.22 Respondenten: het verrichten van betaald werk, naar geslacht, in %.

Verricht momenteel betaald werk?	Geslacht		Totaal
	Man	Vrouw	
Ja	66,5	63,6	64,9
Nee	33,5	36,4	35,1
Totaal	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	1.574	1.906	3.480

Tabel 2.23 Respondenten: het aantal uur per week dat men betaald werk verricht, naar geslacht, in %.

-betreft alleen de respondenten die momenteel betaald werk verrichten.

Aantal uur per week dat men gewoonlijk betaald werk verricht	Geslacht		Totaal
	Man	Vrouw	
20 of minder	8,1	27,0	18,3
21 t/m 39	35,1	59,9	48,4
40 of meer	56,7	13,1	33,3
Totaal	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	1.010	1.170	2.180

Tabel 2.24 Respondenten: het verrichten van betaald werk, naar opleidingsniveau, in %.

Verricht momenteel betaald werk?	Opleidingsniveau *)			Totaal
	Laag	Midden	Hoog	
Ja	48,8	70,4	74,8	65,0
Nee	51,2	29,6	25,2	35,0
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	1.040	1.169	1.084	3.293

*) Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus.

Tabel 2.25 Respondenten: het aantal uur per week dat men betaald werk verricht, naar opleidingsniveau, in %.

-betreft alleen de respondenten die momenteel betaald werk verrichten.

Aantal uur per week dat men gewoonlijk betaald werk verricht	Opleidingsniveau *)			Totaal
	Laag	Midden	Hoog	
20 of minder	26,5	19,5	12,4	18,4
21 t/m 39	46,2	50,1	47,4	48,2
40 of meer	27,3	30,4	40,2	33,4
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	487	800	789	2.076

*) Zie tabel 2.6 voor de betekenis van de niveaus.

3. HUISHOUDENS

De tabellen in dit hoofdstuk geven informatie over de Zoetermeerse huishoudens. U dient zich er rekenschap van te geven dat deze informatie van niet meer dan indicatieve aard is. Dat komt niet alleen omdat ze afkomstig is van steekproefonderzoek maar ook omdat, zoals in de inleiding en in bijlage 4 is uiteengezet, voor het verkrijgen van de informatie het personenbestand moest worden omgezet in een huishoudensbestand.

De informatie in dit hoofdstuk heeft alleen betrekking op de vier huishoudenstypen die in tabel 3.1 staan vermeld.

3.1 Type en grootte van het huishouden

Van de Zoetermeerse huishoudens bestaat, volgens de (bewerkte) uitkomsten van de omnibusenquête, 34% uit twee partners met één of meer kinderen. Waarmee dit het meest voorkomende type is. Zie tabel 3.1.

Tabel 3.1 Huishoudens naar type, in %.

Type huishouden	In %
Alleenstaande	24,5
Twee partners, zonder kind(eren)	32,1
Twee partners, met kind(eren)	34,1
Eénoudergezin (=één volwassene met kind(eren))	9,3
Totaal	100,0
Aantal respondenten	3.255

Tabel 3.2 laat zien dat het aandeel Zoetermeerse huishoudens dat bestaat uit twee personen kan worden geraamd op 37%. Naar huishoudensomvang is dit de grootste categorie.

Tabel 3.2 Huishoudens naar grootte, in %.

Aantal leden van het huishouden	In %
Een	25,1
Twee	36,6
Drie	16,0
Vier	16,0
Vijf	4,7
Zes	1,3
Zeven	0,3
Acht	0,1
Negen	0,0
Totaal	100,0
Aantal respondenten	3.177

3.2 Leeftijd van de representant

De representant van het huishouden is degene die de enquêtevragen heeft beantwoord. Bij de tweepartnerhuishoudens (al of niet met kinderen) is dat één van de twee partners. Bij de éénoudergezinnen, en uiteraard bij de éénpersoonshuishoudens, is het hoofd van het huishouden de representant.

Tabel 3.3. geeft de verdeling van de huishoudens naar de leeftijd van de representant.

Tabel 3.3 Huishoudens naar leeftijd van de representant, in %.

Leeftijd	In %
18-29	6,3
30-39	13,8
40-49	21,1
50-64	37,9
65+	20,9
Totaal	100,0
Aantal respondenten	3.204

3.3 Wijk en buurt

De twee tabellen in deze paragraaf geven de verdeling van de huishoudens over de wijken respectievelijk de buurten van Zoetermeer.

Tabel 3.4 Huishoudens naar woonwijk, in %.

Wijk *)	In %
Centrum	16,9
Meerzicht	11,1
Buytenwegh de Leyens	16,8
Seghwaert	14,4
Noordhove	6,9
Rokkeveen	17,9
Oosterheem	15,3
Industriegebied	0,4
Buitengebied	0,3
Totaal	100,0
Aantal respondenten	3.077

*) De tabel telt negen van de tien Zoetermeerse wijken. In één wijk (Hoofdweg) woont geen van de betreffende (3.077) respondenten.

Tabel 3.5 Huishoudens naar woonbuurt, in %.

Buurt *)	In %
Dorp	4,1
Stadscentrum	3,4
Palenstein	5,0
Driemanspolder	4,5
Meerzicht-West	7,1
Meerzicht-Oost	4,0
Buytenwegh	7,7
De Leyens	9,1
Seghwaert-Zuid-West	6,5
Seghwaert-Noord-Oost	7,9
Noordhove-West	2,6
Noordhove-Oost	4,4
Rokkeveen-West	7,7
Rokkeveen-Oost	10,2
Oosterheem-Zuid-West	3,9
Oosterheem-Noord-Oost	11,5
Rokkehage c.a.	0,1
Lansinghage c.a.	0,2
Hoornerhage c.a.	0,1
Westerpark c.a.	0,1
Buitengebied-West	0,1
Meerpolder	0,1
Totaal	100,0
Aantal respondenten	3.077

*) De tabel telt slechts 22 van de 35 Zoetermeerse buurten. In de overige 13 buurten woont geen van de betreffende (3.077) respondenten.

3.4 Inkomen

Volgens tabel 3.6 kan het aantal Zoetermeerse huishoudens waarvan twee leden een inkomen hebben, geschat worden op 52%. De meeste andere zijn aangewezen op één inkomen.

Tabel 3.6 Huishoudens naar aantal personen met een inkomen, in %.

Aantal personen met een inkomen	In %
Een	42,0
Twee	51,8
Drie	4,6
Vier	1,3
Vijf	0,3
Zes	0,0
Totaal	100,0
Aantal respondenten	3.168

Tabel 3.7 geeft inzicht in de verdeling van de Zoetermeerse huishoudens over de negen onderscheiden inkomensgroepen. In tabel 3.8 zijn deze samengevoegd tot drie klassen.

Tabel 3.7 Huishoudens naar netto-inkomen, in %.

- betreft het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van het huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd.
- betreft niet meer dan een ruwe schatting van de respondent.
- vakantiegeld en onregelmatige toeslagen zijn niet meegerekend.

Netto-maandinkomen	In %
< € 501,-	0,4
€ 501,- t/m € 1.000,-	6,2
€ 1.001,- t/m € 1.500,-	12,7
€ 1.501,- t/m € 2.000,-	14,8
€ 2.001,- t/m € 2.500,-	15,0
€ 2.501,- t/m € 3.000,-	14,2
€ 3.001,- t/m € 3.500,-	12,2
€ 3.501,- t/m € 4.000,-	9,0
> € 4.000,-	15,6
Totaal	100,0
Aantal respondenten	2.709

Tabel 3.8 Huishoudens naar netto-inkomen, in %.

- betreft het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van het huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd.
- betreft niet meer dan een ruwe schatting van de respondent.
- vakantiegeld en onregelmatige toeslagen zijn niet meegerekend.

Netto-maandinkomen	In %
< € 2.001,-	34,0
€ 2.001,- t/m € 3.000,-	29,2
> € 3.000,-	36,7
Totaal	100,0
Aantal respondenten	2.709

3.5 Enkele relaties tussen de kenmerken

Deze paragraaf bevat, zonder begeleidend commentaar, enkele kruistabellen waarin steeds twee kenmerken van de huishoudens met elkaar in verband zijn gebracht.

Tabel 3.9 Huishoudens: aantal personen met een inkomen, naar type huishouden, in %.

Aantal personen met een inkomen	Type				Totaal
	Alleenstaande	Twee partners, zonder kind(eren)	Twee partners, met kind(eren)	Eénoudergezin	
Een	100,0	17,4	13,7	74,1	42,0
Twee	-	82,6	69,2	21,8	51,7
Drie of meer	-	-	17,1	4,0	6,3
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	480	1.197	1.317	174	3.168

Tabel 3.10 Huishoudens: inkomen, naar type huishouden, in %.

Inkomen *)	Type				Totaal
	Alleenstaande	Twee partners, zonder kind(eren)	Twee partners, met kind(eren)	Eénoudergezin	
< € 2.001,-	68,1	19,4	12,1	63,8	34,0
€ 2.001,- t/m € 3.000,-	24,5	34,5	29,0	25,6	29,3
> € 3.000,-	7,5	46,1	58,9	10,6	35,8
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	429	1.060	1.060	160	2.709

*) Zie voor de inhoud van het begrip inkomen tabel 3.8.

Tabel 3.11 Huishoudens: inkomen, naar leeftijd van de representant, in %.

Inkomen *)	Leeftijd					Totaal
	18-29	30-39	40-49	50-64	65+	
< € 2.001,-	46,4	22,3	28,2	38,6	50,9	33,7
€ 2.001,- t/m € 3.000,-	26,4	33,2	27,9	29,0	29,8	29,3
> € 3.000,-	27,3	44,5	43,9	42,4	19,3	37,0
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Aantal respondenten	170	370	562	1.038	546	2.686

*) Zie voor de inhoud van het begrip inkomen tabel 3.8.

Tabel 3.12 Huishoudens: inkomen, naar woonwijk, in %.

Wijk **)	Inkomen *)			Totaal	Aantal respondenten
	< € 2.001,-	€ 2.001,- t/m € 3.000,-	> € 3.000,-		
Centrum	49,3	25,9	24,8	100,0	406
Meerzicht	44,4	28,1	27,5	100,0	272
Buytenwegh de Leyens	32,7	30,0	37,3	100,0	430
Seghwaert	35,3	32,8	31,9	100,0	385
Noordhove	27,0	22,0	51,0	100,0	167
Rokkeveen	24,5	32,6	42,9	100,0	479
Oosterheem	26,3	27,1	46,6	100,0	408
Totaal	34,4	29,0	36,5	100,0	2.547

*) Zie voor de inhoud van het begrip inkomen tabel 3.8.

***) Exclusief de wijken Industriegebied en Buitengebied.

BIJLAGEN

Bijlage 1. Gedeelte van de vragenlijst van de omnibusenquête 2012

Betreft alleen de vragen over de persoonlijke gegevens van de respondent.¹

126. Bent u een man of een vrouw?

- 1. man
- 2. vrouw

127. Wat is uw leeftijd?

..... jaar

128. Wat is uw hoogst voltooide opleiding?

- 1. geen
- 2. lager algemeen onderwijs (lagere school, basisschool)
- 3. middelbaar algemeen onderwijs (bijv. MULO, MAVO, VGLO, VMBO-T)
- 4. hoger algemeen onderwijs (bijv. HBS, VWO, MMS, HAVO)
- 5. lager beroepsonderwijs (bijv. LEAO, LTS, LHNO, LAS, VMBO)
- 6. middelbaar beroepsonderwijs (bijv. MEAO, MTS, MHNO)
- 7. hoger beroepsonderwijs (bijv. HEAO, HTS, MO-A)
- 8. wetenschappelijk onderwijs
- 9. anders, namelijk: .....
- 10. weet niet

129. Verricht u momenteel betaald werk?

(Ook als het maar voor enkele uren per week is of voor een korte periode)

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 131

130. Hoeveel uur per week verricht u gewoonlijk betaald werk?

..... uur per week

131. Welke van onderstaande situaties is op u het meest van toepassing?

LET OP: het 'meest', dus slechts één hokje aankruisen.

- 1. werkzaam in loondienst, eigen bedrijf of praktijk
- 2. werkzoekende zonder werk
- 3. student of scholier
- 4. werkzaam in eigen huishouding
- 5. gepensioneerd, AOW'er, VUT'er, rentenier
- 6. arbeidsongeschikt of invalide
- 7. verricht vrijwilligerswerk
- 8. iets anders, namelijk: .....

132. Waaruit bestaat het huishouden waartoe u behoort?

- 1. alleenstaande → ga naar vraag 136
- 2. twee partners, zonder kind(eren) → ga naar vraag 135
- 3. twee partners, met kind(eren)
- 4. éénoudergezin (= één volwassene met kind(eren))
- 5. anders, namelijk: .....

¹ De vraagnummering is die uit het witte enquêteformulier.

133. Wat is uw plaats in het huishouden?

- 1. één van de twee partners
- 2. hoofd van het éénoudergezin
- 3. kind
- 4. anders, namelijk: .....

134. Uit hoeveel personen bestaat uw huishouden?

..... personen

135. Hoeveel personen van uw huishouden hebben een inkomen?

..... personen

136. In welke klasse valt momenteel het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van uw huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd?

LET OP: -vakantiegeld en onregelmatige toelagen niet meerekenen.
-het gaat om niet meer dan een ruwe schatting!

- 1. minder dan € 501,-
- 2. € 501,- t/m € 1.000,-
- 3. € 1.001,- t/m € 1.500,-
- 4. € 1.501,- t/m € 2.000,-
- 5. € 2.001,- t/m € 2.500,-
- 6. € 2.501,- t/m € 3.000,-
- 7. € 3.001,- t/m € 3.500,-
- 8. € 3.501,- t/m € 4.000,-
- 9. € 4.001,- of meer
- 10. weet niet

137. Tot welke bevolkingsgroep rekent u zichzelf vooral?

LET OP: 'vooral', dus slechts één hokje aankruisen.

- 1. Nederlandse
- 2. Surinaamse
- 3. Antilliaanse/Arubaanse
- 4. Indonesische/Nederlands Indische
- 5. andere

Bijlage 2. Populatie, steekproef, veldwerk en respons.

Voor de (schriftelijke) enquête zijn per 23 juli 2012 uit de bevolkingsadministratie drie steekproeven getrokken van elk 2.000 Zoetermeeders die per 1 september 2012 18 jaar of ouder waren en niet in een zogenaamd bijzonder woongebouw (zoals een bejaardenoord, gevangenis of een gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen woonden. Drie steekproeven, omdat het aantal vragen zo groot was dat het beter leek ze over drie vragenlijsten te verdelen, een wit, een geel en een groen. Het vragenblok over de persoonlijke gegevens is in elk van de drie formulieren opgenomen.

De vragenlijsten zijn, in de periode van 24 september t/m 13 oktober 2012, door een team van koeriers persoonlijk bij de mensen afgegeven en enkele dagen later weer opgehaald. Van de 6.000 benaderde personen hebben er 3.672 in voldoende mate meegewerkt (1.258 'witte', 1.200 'gele' en 1.214 'groene'). Voor het deel over de persoonlijke gegevens is de respons iets lager, namelijk 3.573 omdat 99 respondenten dit blok helemaal hebben overgeslagen. De respons voor dit onderdeel komt daarmee op 60%.

In de volgende tabel zijn de Zoetermeerse bevolking, de steekproefeenheden en de respondenten naast elkaar gezet naar de gecombineerde kenmerken leeftijd en geslacht. Geconcludeerd kan worden dat de drie verdelingen enigermate van elkaar afwijken. De verschillen zijn echter niet zo groot dat ze aanleiding gaven de uitkomsten van de enquête daarvoor, via altijd discutabele herwegingen, aan te passen.

Geslacht en leeftijd, in %, van:

- de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder (per 1-1-2012);
- de personen in de steekproef (per 1-1-2013);
- de respondenten (volgens opgave van de respondent).

Geslacht + leeftijd	Bevolking	Personen in steekproef	Respondenten
Man 18 < 30	9,8	9,5	4,7
Vrouw 18 < 30	9,5	9,0	6,3
Man 30 < 40	7,5	7,3	6,0
Vrouw 30 < 40	7,9	7,5	7,8
Man 40 < 50	8,9	8,9	7,7
Vrouw 40 < 50	10,0	9,8	12,7
Man 50+	22,0	24,0	26,7
Vrouw 50+	24,3	24,1	28,1
Totaal	100,0	100,0	100,0
Aantal	96.199	6.000	3.467 *)

*) 106 van de 3.573 respondenten hebben geslacht en/of leeftijd niet opgegeven.

Bijlage 3. Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid.

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de 3.573 respondenten of op bepaalde categorieën daarvan. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeerse 18-plussers (begin 2012 ruim 96.000 personen), kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van schattingen.

Dit kan in de vorm van puntschattingen en intervallschattingen. Bij een puntschatting, dat wil zeggen een schatting in de vorm van één getal, ligt het voor de hand als benadering van de werkelijkheid het getal uit de enquête te nemen. Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald kenmerk heeft, wordt dan aangenomen dat dit ook in de populatie 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

Wanneer het gaat om ongewogen uitkomsten (in dit rapport zijn dat alleen de uitkomsten in hoofdstuk 2) kan de kans op een verkeerde schatting aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen).

Het is daarbij, met behulp van statistische formules, mogelijk de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst (bijvoorbeeld rond een percentage) te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

In onderstaande tabel is voor verschillende aantallen respondenten en voor verschillende percentages weergegeven wat de nauwkeurigheidsmarges zijn. Het gaat daarbij om de marges bij 95% betrouwbaarheid. Dit betekent dat als de steekproeftrekking en het onderzoek vele malen zouden worden herhaald, het berekende nauwkeurigheidinterval in minstens 95 van de 100 gevallen de werkelijke waarde zou bevatten.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- stel dat van alle (3.573) respondenten 30% kenmerk A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie Zoetermeeders van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 28,5 en 31,5%.
- stel dat van alle respondenten er 50 kenmerk X hebben. Als van deze 50 personen 60% van het vrouwelijk geslacht is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18-plussers met kenmerk X tussen de 46,4% en 73,6% een vrouw is.

Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons. (Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)

Aantal respondenten	Percentages in de respons				
	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
50	8,3	11,1	12,7	13,6	13,9
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5
900	2,0	2,6	3,0	3,2	3,3
1.000	1,9	2,5	2,8	3,0	3,1
1.100	1,8	2,4	2,7	2,9	3,0
1.200	1,7	2,3	2,6	2,8	2,8
1.300	1,6	2,2	2,5	2,7	2,7
1.400	1,6	2,1	2,4	2,6	2,6
1.500	1,5	2,0	2,3	2,5	2,5
1.600	1,5	2,0	2,2	2,4	2,5
1.700	1,4	1,9	2,2	2,3	2,4
1.800	1,4	1,8	2,1	2,3	2,3
1.900	1,3	1,8	2,1	2,2	2,2
2.000	1,3	1,8	2,0	2,1	2,2
2.100	1,3	1,7	2,0	2,1	2,1
2.200	1,3	1,7	1,9	2,0	2,1
2.300	1,2	1,6	1,9	2,0	2,0
2.400	1,2	1,6	1,8	2,0	2,0
2.500	1,2	1,6	1,8	1,9	2,0
2.600	1,2	1,5	1,8	1,9	1,9
2.700	1,1	1,5	1,7	1,8	1,9
2.800	1,1	1,5	1,7	1,8	1,9
2.900	1,1	1,5	1,7	1,8	1,8
3.000	1,1	1,4	1,6	1,8	1,8
3.100	1,1	1,4	1,6	1,7	1,8
3.200	1,0	1,4	1,6	1,7	1,7
3.300	1,0	1,4	1,6	1,7	1,7
3.400	1,0	1,3	1,5	1,6	1,7
3.500	1,0	1,3	1,5	1,6	1,7
3.573	1,0	1,3	1,5	1,6	1,6

Benadrukt moet worden dat het bovenstaande alleen van toepassing is op ongewogen resultaten. Dat betekent dat voor de in hoofdstuk 3 vermelde resultaten, dus die op huishoudensniveau, geen nauwkeurighedsintervallen kunnen worden berekend.

Bijlage 4.

Vertaling van persoons- naar huishoudensniveau.

De in dit rapport gepresenteerde uitkomsten op huishoudensniveau zijn op de volgende wijze bepaald.

De omnibus is een onderzoek onder individuen. Om uitkomsten op huishoudensniveau te kunnen berekenen, moest worden gewerkt met een specifiek deel van de respondenten, waarop bovendien een zogenaamde wegingsprocedure moest worden toegepast. Beide bewerkingen worden hieronder toegelicht.

Respondenten naar samenstelling van het huishouden waartoe zij behoren en naar de plaats die zij in dat huishouden innemen, absolute cijfers.

Nr.	Samenstelling van het huishouden	Plaats van respondent in het huishouden	Aantal
1	Alleenstaande	N.v.t.	480
2	Twee partners, zonder kind(eren)	N.v.t.	1.256
3	Twee partners, met kind(eren)	Eén van de twee partners	1.336
4	Eénoudergezin	Hoofd	183
5	Twee partners, met kind(eren)	Kind	142
6	Eénoudergezin	Kind	57
7	Twee partners, met kind(eren)	Onbekend	20
8	Eénoudergezin	Onbekend	5
9	Anders	Anders	7
10	Onbekend	Onbekend	87
Totaal			3.573

De selectie van individuen is gemaakt aan de hand van bovenstaande tabel, waarin de 3.573 respondenten zijn ondergebracht in tien verschillende klassen. Deze klassifikatie is gebaseerd op de samenstelling van het huishouden waartoe zij behoren en op de plaats die zij daarin zelf innemen. Geselecteerd zijn alleen de (3.255) respondenten uit de eerste vier klassen. Daarvan is bekend dat ze, alleen of samen met een partner, aan het hoofd van het huishouden staan.

Nu nog de weging. Als we namelijk met de selectie zouden volstaan, maken we een fout. De huishoudens met twee partners aan het hoofd (categorie 2 en 3) zouden op die manier zijn oververtegenwoordigd. Want die huishoudens hebben een tweemaal zo grote kans gehad om in de (personen)steekproef van de omnibus te vallen als die van de categorieën 1 en 4. Dit is opgelost door deze twee groepen elk maar voor de helft 'mee te laten wegen' in de betreffende analyses. In technisch jargon: de respondenten uit die groepen hebben elk een wegingscoëfficiënt van 0,5 meegekregen. Die uit de andere twee categorieën is een coëfficiënt van 1,0 toegekend.

